

Beskrivelse af uddannelseselementet **Videnskabsteori og metode**

Undervisningsår: 2025-2026

Ansvarlig: Anette Schrøder

Dansk titel: Videnskabsteori og metode

Engelsk titel: Theory of Science and scientific Method

Undervisningssprog: Dansk

Placering: 2. semester

Fagtype: Obligatorisk

Antal ECTS: 5

Indhold

Formålet med forløbet er, at den studerende opnår en forståelse for, hvordan videnskabelighed og evidens er en forudsætning for god tandpleje praksis. Forløbet danner basis for de efterfølgende forløb i uddannelsen frem mod professionsbachelorprojektet.

Den studerende vil blive i stand til at søge systematisk efter litteratur. Den studerende opnår erfaring med referencehåndtering. Den studerende vil kunne kvalitetssikre danske og engelske forskningsartikler.

Den studerende bliver introduceret til videnskabsteoretiske positioner, vidensformer, studie- og forskningsdesigns inden for sundhedsvidenskab og evidensbaseret praksis. Den studerende introduceres til konkrete kvalitative og kvantitative metoder i tandplejen.

Med udgangspunkt i teorier fra sociologien og folkesundheden/ samfundsodontologien vil den studerende opnå en forståelse for rollen som tandplejer, patient/ borger, samfund og sundhedssystem.

Forløbet indeholder elementer fra fagene videnskabelig tilgang og metode, sociologi og folkesundhedsvidenskab/ samfundsodontologi.

Progressionskrav: 1.semester: Introduktion og professionsdannelse

Målbeskrivelser

Efter endt uddannelseselement skal den studerende kunne:

Viden

- redegøre for basale videnskabsteoretiske positioner og principper
- redegøre for studiedesigns samt for kvalitative og kvantitative metoder inden for folkesundheden/ tandplejen
- beskrive hvordan en systematisk litteratursøgning i en anerkendt database foretages
- forklare hvordan der kan arbejdes med referencehåndtering, så der sikres korrekt citering og plagiering undgås
- beskrive rollen som tandplejer, patient/ borger, samfund og sundhedssystem ud fra sociologiske og folkesundhedsmæssige teorier
- redegøre for den lovmæssige og samfundsbestemte opgavefordeling inden for sundhed og tandplejen.
- redegøre for brugen af Fælles Medicin Kort (FMK), kvalitetssikring, patientsikkerhed og rapportering af utilsigtede hændelser (UTH) i tandplejen og sundhedsvæsenet
- forklare en epidemiologisk og en kvalitativ forskningsartikels kvaliteter.

Færdigheder

- foretage en simpel systematisk litteratursøgning i en anerkendt forskningsdatabase
- udføre en korrekt citering og referencehåndtering med en anerkendt citeringsstil (fx APA/ Vancouver/ Havard)
- udarbejde en interviewguide på baggrund af et forskningsspørgsmål/ problemformulering
- foretage et simpelt interview om sundhedsopfattelse med en selvvalgt person.

Kompetencer

- identificere og formulere sociologiske og folkesundhedsvidenskabelige/ samfundsodontologiske problemstillinger inden for (mund-)sundhed/ sygdom på baggrund af forskningsartikler
- søge, kvalitetssikre, anvende og formidle relevante forskningsartikler for at belyse et givent sociologisk/ folkesundhedsmæssigt problem/ emne på et indledende niveau.

Undervisningsmateriale

- Birkler, J (2022) Videnskabsteori – en grundbog. 2. udgave. Munksgaard
- Jensen, A. B.; Vallgaard, S (2021) Forskningsmetoder i folkesundhedsvidenskab. 6. udgave. Munksgaard
- Jensen, B. B et al (2021) Forebyggende Sundhedsarbejde. 7. udgave Munksgaard
- Juul S.: Hvad er sociologi? – En introduktion. i Jacobsen B, Juul S, Laursen E, Rasborg K (red.): Sociologi og modernitet. 2. udgave. Columbus 2008
- Dalsgaard A, Meldgaard L (2018) Sociologi for sundhedsprofessionelle. 1. udgave Gads Forlag
- Wilken L. (2011) Bourdieu for begyndere. 2 udgave. Frederiksberg: Samfundslitteratur.
- Thorndal M (2021) Sociologiens kernetof; 1. udgave Forlaget Columbus, Denmark
- Rasmussen J, Pedersen M. (2020) Folkesundhedsvidenskab og epidemiologi 2. udgave Gads Forlag.

Enkeltelementer i litteraturlisten kan udskiftes, hvis en underviser finder mere egnede tekster.

Formelle krav: Forløbet skal være bestået inden andet studieår kan påbegyndes. Aflevering, godkendelse, fremlæggelse og peer feedback af den flerfaglige opgave (sociologi, folkesundhed, videnskabelig tilgang og metode).

Deltagelse i online undervisning om litteratursøgning og referencehåndtering.

Undervisningsform: Forelæsninger, holdøvelser, workshop, studiegruppearbejde og selvstudie.

Arbejdsbelastning

Kategori	Timer
Forelæsning	40
Holdundervisning	6
Praktiske øvelser	11
Teoretiske øvelser	7
Forberedelse	70
Eksamen	6
I alt	140

Feedbackform: Formativ feedback, i grupper af 4-5 studerende fremlægges den sociologiske/ folkesundhedsmæssige problemstilling, der arbejdes med. Det vil til disse fremlæggelser være peer feedback fra en gruppe af medstuderende og fra underviseren(-e).

Eksamen

Indstillingsbetingelser: Aktiv deltagelse i den planlagte undervisning. Afleveringer, fremlæggelse, peer feedback og godkendelse af opgave.

Prøveform: Gruppeopgave, skriftlig hjemmeopgave med mundtlig fremlæggelse.

Prøveformsdetaljer inkl. bedømmelsesgrundlag: Gruppeopgaven skal afleveres inden fremlæggelserne og skal godkendes af underviseren. Hver fremlæggelse varer cirka 20 minutter med efterfølgende 10 minutters peer feedback.

Hjælpemidler: Alle

Bedømmelsesform: Bestået/ ikke-bestået

Censurform: Intern censur

Reeksamen: Prøveformen ved reeksamen svarer til elementets ordinære prøveform.

Kriterier for bedømmelse

For at opnå karakteren 12 skal den studerende kunne:

Viden

- redegøre for basale videnskabsteoretiske positioner og principper
- redegøre for studiedesigns samt for kvalitative og kvantitative metoder inden for folkesundheden/ tandplejen
- beskrive hvordan en systematisk litteratursøgning i en anerkendt database foretages
- forklare hvordan der kan arbejdes med referencehåndtering, så der sikres korrekt citering og plagiering undgås
- beskrive rollen som tandplejer, patient/ borger, samfund og sundhedssystem ud fra sociologiske og folkesundhedsmæssige teorier
- redegøre for den lovmæssige og samfundsbestemte opgavefordeling inden for sundhed og tandplejen.
- redegøre for brugen af Fælles Medicin Kort (FMK), kvalitetssikring, patientsikkerhed og rapportering af utilsigtede hændelser (UTH) i tandplejen og sundhedsvæsenet
- forklare en epidemiologisk og en kvalitativ forskningsartikels kvaliteter

Færdigheder

- foretage en simpel systematisk litteratursøgning i en anerkendt forskningsdatabase
- udføre en korrekt citering og referencehåndtering med en anerkendt citeringsstil (fx APA/ Vancouver/ Havard)
- udarbejde en interviewguide på baggrund af et forskningsspørgsmål/ problemformulering
- foretage et simpelt interview om sundhedsopfattelse med en selvvalgt person.

Kompetencer

- identificere og formulere sociologiske og folkesundhedsvidenskabelige/ samfundsodontologiske problemstillinger inden for (mund-)sundhed/ sygdom på baggrund af forskningsartikler
- søge, kvalitetssikre, anvende og formidle relevante forskningsartikler for at belyse et givent sociologisk/ folkesundhedsmæssigt problem/ emne på et indledende niveau.